

Raport dotyczący stosowania przez PKO BP SA zasad ładu korporacyjnego w 2007 roku

sporządzony zgodnie z § 29 Regulaminu Giełdy oraz stosownie do Uchwały nr 1013/2007 Zarządu GPW w Warszawie SA z dnia 11 grudnia 2007 roku w sprawie określenia zakresu i struktury raportu dotyczącego stosowania zasad ładu korporacyjnego przez spółki giełdowe.

W dniu 4 lipca 2007 roku Rada Nadzorcza Giełdy Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie Uchwałą nr 12/1170/2007 przyjęła nowe zasady ładu korporacyjnego w postaci zbioru „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Nowe zasady ładu korporacyjnego weszły w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku.

Bank dołoży wszelkich starań, aby rekomendacje i zasady ładu korporacyjnego stosować w jak najszerszym zakresie. W przypadku trwałego nie stosowania danej zasady lub naruszenia jej w sposób incydentalny, Bank powiadomi rynek o tym fakcie w trybie przewidzianym w § 29 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Do dnia publikacji niniejszego raportu Bank nie przekazał informacji o naruszeniu jakiejkolwiek zasady zawartej w zbiorze „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”.

I. Zakres stosowania przez PKO BP SA zasad ładu korporacyjnego w 2007 roku.

W 2007 roku PKO BP SA przestrzegał wszystkich zasad ładu korporacyjnego uchwalonych uchwałą nr 44/1062/2004 Rady Giełdy z dnia 15 grudnia 2004 roku w sprawie przyjęcia zasad ładu korporacyjnego dla spółek akcyjnych będących emitentami akcji, obligacji zamiennych lub obligacji z prawem pierwszeństwa, które są dopuszczone do obrotu giełdowego na rynku urzędowym, za wyjątkiem zasad nr: 5, 28, 38, które PKO BP SA przestrzegało częściowo oraz zasady nr 20, której nie przestrzegało.

Zasada nr 5: *Uczestnictwo przedstawiciela akcjonariusza w walnym zgromadzeniu wymaga udokumentowania prawa do działania w jego imieniu w sposób należyty. Należy stosować domniemanie, iż dokument pisemny, potwierdzający prawo reprezentowania akcjonariusza na walnym zgromadzeniu jest zgodny z prawem i nie wymaga dodatkowych potwierdzeń, chyba że jego autentyczność lub ważność prima facie budzi wątpliwości zarządu spółki (przy wpisywaniu na listę obecności) lub przewodniczącego walnego zgromadzenia – była przez Bank stosowana częściowo.*

Do uczestnictwa przedstawiciela akcjonariusza w Walnym Zgromadzeniu PKO BP SA i wykonywania prawa głosu wymagane jest pełnomocnictwo w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, udzielone przez osoby do tego uprawnione, zgodnie z wypisem z właściwego rejestru, lub w przypadku osób fizycznych zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego. Podpis na pełnomocnictwie udzielonym przez akcjonariusza będącego osobą fizyczną powinien być notarialnie potwierdzony. Prawo do reprezentowania akcjonariusza nie będącego osobą fizyczną powinno wynikać z okazanego przy sporządzaniu listy obecności odpisu właściwego rejestru (składanego w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez notariusza), ewentualnie ciągu pełnomocnictw. Osoba udzielająca pełnomocnictwa w imieniu akcjonariusza nie będącego osobą fizyczną powinna być uwidoczniiona w aktualnym odpisie z właściwego dla danego akcjonariusza rejestru.

Zasada nr 28: *Rada nadzorcza powinna działać zgodnie ze swym regulaminem, który powinien być publicznie dostępny. Regulamin powinien przewidywać powołanie co najmniej dwóch komitetów: audytu oraz wynagrodzeń. W skład komitetu audytu powinno wchodzić co najmniej dwóch członków niezależnych oraz przynajmniej jeden posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów. Zadania komitetów powinien szczegółowo określać regulamin rady nadzorczej. Komitety rady powinny składać radzie nadzorczej roczne*

sprawozdania ze swojej działalności. Sprawozdania te spółka powinna udostępnić akcjonariuszom – była przez Bank stosowana częściowo.

Rada Nadzorcza PKO BP SA działa zgodnie ze swoim Regulaminem. Bank zamieścił treść Regulaminu Rady Nadzorczej w swoim serwisie internetowym. Regulamin Rady Nadzorczej przewiduje możliwość powoływania stałych komitetów, w szczególności przewiduje powołanie Komitetu do spraw wynagrodzeń oraz Komitetu do spraw audytu oraz określa ich zadania. Przepisy wewnętrzne Banku nie wymagają, aby w skład Komitetu do spraw Audytu wchodziło dwóch członków niezależnych. Komitet składa Radzie Nadzorczej Banku sprawozdanie roczne ze swej działalności, w terminie umożliwiającym uwzględnienie treści tego sprawozdania w rocznej ocenie sytuacji finansowej Banku.

Zasada nr 38: Wynagrodzenie członków zarządu powinno być ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad, z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego oraz zapewnienia efektywnego i płynnego zarządzania spółką. Wynagrodzenie powinno odpowiadać wielkości przedsiębiorstwa spółki, pozostawać w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych, a także wiązać się z zakresem odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji, z uwzględnieniem poziomu wynagrodzenia członków zarządu w podobnych spółkach na porównywalnym rynku - była przez Bank stosowana częściowo.

Procedury i zasady, na podstawie których jest ustalane wynagrodzenie członków Zarządu Banku są przejrzyste. Wysokość wynagrodzenia jest dostosowana do przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. nr 26, poz. 306 z późn. zm.). W związku z powyższym wysokość wynagrodzenia nie ma charakteru motywacyjnego, wysokość wynagrodzenia nie odpowiada wielkości przedsiębiorstwa Banku oraz nie pozostaje w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych Banku, nie wiąże się z zakresem odpowiedzialności wynikającej z pełnionych funkcji, nie uwzględnia poziomu wynagrodzenia członków zarządu w innych bankach.

Zasada nr 20:

- a) *Przynajmniej połowę członków rady nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni. Niezależni członkowie rady nadzorczej powinni być wolni od jakichkolwiek powiązań ze spółką i akcjonariuszami lub pracownikami, które to powiązania mogłyby istotnie wpłynąć na zdolność niezależnego członka do podejmowania bezstronnych decyzji;*
- b) *Szczegółowe kryteria niezależności powinien określać statut spółki;*
- c) *Bez zgody przynajmniej jednego niezależnego członka rady nadzorczej, nie powinny być podejmowane uchwały w sprawach:*
 - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez spółkę i jakiejkolwiek podmioty powiązane ze spółką na rzecz członków zarządu;
 - wyrażenia zgody na zawarcie przez spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze spółką, członkiem rady nadzorczej albo zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi;
 - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego spółki.
- d) *w spółkach, gdzie jeden akcjonariusz posiada pakiet akcji dający ponad 50% ogólnej liczby głosów, rada nadzorcza powinna liczyć co najmniej dwóch niezależnych członków, w tym niezależnego przewodniczącego komitetu audytu, o ile taki komitet został ustanowiony*
– nie była przez Bank stosowana.

Przepisy Statutu Banku i inne akty wewnętrzne obowiązujące w Banku nie statuuja instytucji niezależnych członków Rady Nadzorczej.

II. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Walne Zgromadzenie PKO BP SA odbywa się jako zwyczajne lub nadzwyczajne zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych i Statutu na zasadach określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Do zasadniczych kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych spraw zastrzeżonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, należy podejmowanie uchwał w następujących sprawach:

- 1) powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- 2) zatwierdzania Regulaminu Rady Nadzorczej,
- 3) ustalania trybu umorzenia akcji oraz wysokości wynagrodzenia za umarżane akcje,
- 4) tworzenia i likwidacji funduszy specjalnych tworzonych z zysku netto,
- 5) zbycia przez Bank nieruchomości lub użytkowania wieczystego nieruchomości, na których prowadzona jest działalność Banku,
- 6) emisji obligacji zamiennych na akcje lub innych instrumentów uprawniających do nabycia lub objęcia akcji Banku.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu mają prawo uprawnieni z akcji imiennych, zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, wpisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia oraz posiadacze akcji na okaziciela, jeżeli złożą w Banku najpóźniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia imienne świadectwa depozytowe wystawione przed podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz będący osobą fizyczną może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Akcjonariusz nie będący osobą fizyczną może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w jego imieniu lub przez pełnomocnika.

Pełnomocnictwo powinno być, pod rygorem nieważności sporządzone w formie pisemnej i dołączone do protokołu Walnego Zgromadzenia. Podpis na pełnomocnictwie udzielonym przez akcjonariusza będącego osobą fizyczną powinien być notarialnie potwierdzony. Prawo do reprezentowania akcjonariusza nie będącego osobą fizyczną powinno wynikać z okazanego przy sporządzaniu listy obecności odpisu właściwego rejestru (składanego w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez notariusza), ewentualnie ciągu pełnomocnictw. Osoba/osoby udzielające pełnomocnictwa w imieniu akcjonariusza nie będącego osobą fizyczną powinny być uwidocznione w aktualnym odpisie z właściwego dla danego akcjonariusza rejestru.

Członek Zarządu i pracownik Banku nie mogą być pełnomocnikami akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Projekty uchwał proponowane do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały są przedstawiane akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej przed Walnym Zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.

Akcjonariusz ma prawo wnoszenia, na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, propozycji zmian lub uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia, które powinny być sporządzone na piśmie osobno do każdego projektu uchwały i zawierać uzasadnienie. Propozycje te, po przedstawieniu Walnemu Zgromadzeniu przez Przewodniczącego Zebrania, poddawane są głosowaniu. Uczestnik Walnego Zgromadzenia, zgłaszający do protokołu sprzeciw wobec uchwały może w sposób związły uzasadnić ten sprzeciw.

Zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością $\frac{3}{4}$ głosów, po uprzednio wyrażonej zgodzie przez wszystkich obecnych na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszy, którzy wnosili o umieszczenie w porządku obrad tej sprawy.

Uchwały Walnego Zgromadzenia podejmowane są bezwzględną większością głosów, o ile powszechnie obowiązujące przepisy prawa lub postanowienia Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z zastrzeżeniem, że głosowanie tajne zarządza się:

- 1) przy wyborach,
- 2) nad wnioskami o odwołanie członków organów Banku lub likwidatorów,
- 3) nad wnioskami o pociągnięcie do odpowiedzialności członków organów Banku lub likwidatorów,
- 4) w sprawach osobowych,
- 5) na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy, obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu,
- 6) w innych przypadkach określonych w obowiązujących powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować nad uchwałami dotyczącymi jego odpowiedzialności wobec Banku z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia ze zobowiązania wobec Banku oraz sporu pomiędzy nim a Bankiem.

Akcjonariusze mają prawo, za pośrednictwem Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, zadawać pytania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, biegłemu rewidentowi Banku oraz osobom, których uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu Rada Nadzorcza lub Zarząd Banku uzna za niezbędną.

Każdy akcjonariusz ma prawo do jednego wystąpienia i jednej repliki w dyskusji nad każdym z punktów porządku obrad. Akcjonariusze mogą zgłaszać w trakcie dyskusji wnioski o zamknięcie listy mówców oraz o zamknięcie dyskusji nad rozpatrywanym punktem porządku obrad.

III. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych PKO BP SA oraz ich komitetów.

1. Rada Nadzorcza Banku

Rada Nadzorcza składa się z 6 do 11 członków powoływanych na wspólną trzyletnią kadencję. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

1. Marek Głuchowski – przewodniczący Rady Nadzorczej Banku
2. Urszula Pałaszek – wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej Banku
3. Tomasz Siemiątkowski – sekretarz Rady Nadzorczej Banku
4. Maciej Czapiewski – członek Rady Nadzorczej Banku
5. Jerzy Michałowski – członek Rady Nadzorczej Banku
6. Agnieszka Winnik-Kalemba – członek Rady Nadzorczej Banku

Rada Nadzorcza działa na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, z wyjątkiem uchwał w sprawach, dla podjęcia których oprócz wskazanego quorum wymagana jest większość kwalifikowana wynosząca 2/3 głosów. W głosowaniu nie uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej, których dotyczy sprawa poddana pod głosowanie.

W 2007 roku w Radzie Nadzorczej PKO BP SA działały 3 komitety: Komitet Audytu Rady Nadzorczej, Komitet Informatyzacji Banku oraz Komitet ds. wdrażania Strategii.

Każdy z komitetów składa się z co najmniej trzech członków powoływanych przez Radę Nadzorczą Banku spośród swojego grona.

Posiedzenia komitetów odbywają się w trybie zwyczajnym nie rzadziej niż raz na 2 miesiące. Posiedzenia są zwoływane przez przewodniczącego Komitetu z własnej inicjatywy, na wniosek członka Komitetu lub przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.

W trybie nadzwyczajnym posiedzenia komitetów są zwoływane przez przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku z jego inicjatywy lub na wniosek członka Rady Nadzorczej Banku lub Zarządu Banku. Posiedzenia są protokołowane, a przewodniczący komitetu przedkłada Radzie Nadzorczej na jej najbliższym posiedzeniu uchwały, wnioski i rekomendacje komitetu.

Każdy komitet składa Radzie Nadzorczej Banku sprawozdanie roczne ze swej działalności, przy czym Komitet Audytu oraz Komitet Informatyzacji Banku składają je w terminie umożliwiającym uwzględnienie treści tego sprawozdania w rocznej ocenie sytuacji finansowej Banku.

Komitet Audytu Rady Nadzorczej został powołany w celu stałego pełnienia czynności nadzorczych w zakresie audytu finansowego Banku i grupy kapitałowej. Do zadań komitetu należy w szczególności:

- 1) nadzór nad właściwym wdrażaniem zasad sprawozdawczości finansowej,
- 2) monitorowanie pracy biegłych rewidentów Banku,
- 3) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wyznaczania i wynagrodzenia biegłych rewidentów Banku,
- 4) przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych Banku (jednostkowych i skonsolidowanych), ze szczególnym uwzględnieniem:
 - wszelkich zmian norm, zasad i praktyk księgowych,
 - głównych obszarów podlegających osądowi,
 - znaczących korekt wynikających z badania,
 - oświadczeń o kontynuacji działania,
 - zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi prowadzenia rachunkowości,
- 5) omawianie wszelkich problemów, zastrzeżeń i wątpliwości, które wynikają z badania sprawozdań finansowych,
- 6) analiza listów biegłego rewidenta do Zarządu Banku oraz odpowiedzi Zarządu,
- 7) przygotowywanie dla Rady Nadzorczej rekomendacji dotyczących oceny wniosków Zarządu co do podziału zysku (w tym w szczególności polityki dywidendowej) i emisji papierów wartościowych,
- 8) przegląd systemu rachunkowości zarządczej,
- 9) wykonywanie czynności doradczych i opiniotwórczych na rzecz Rady Nadzorczej w zakresie audytu finansowego Banku.

Komitet Informatyzacji Banku został ustanowiony w celu sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem informatyki i telekomunikacji w Banku, w tym wprowadzeniem Zintegrowanego Systemu Informatycznego.

Do zadań Komitetu w zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem informatyki i telekomunikacji w Banku, w tym nadzoru nad wprowadzeniem zintegrowanego systemu informatycznego należą w szczególności:

- 1) opiniowanie strategii kierunków informatyzacji PKO BP SA,
- 2) analiza stanu działań związanych z wprowadzaniem w Banku istotnych produktów i usług, wspomaganych przez aplikacje informatyczne,
- 3) opiniowanie przyjętych w Banku priorytetów wdrażania aplikacji informatycznych w PKO BP SA.,
- 4) opiniowanie zasad współpracy obszaru informatyki z pozostałymi obszarami funkcjonowania Banku w zakresie realizacji kluczowych procesów biznesowych,
- 5) analiza zasadności przedsięwzięć (projektów) związanych z nowymi aplikacjami informatycznymi, których budżet przekracza 5 mln zł,
- 6) opiniowanie rocznych planów inwestycyjnych związanych z informatyką,
- 7) analiza postępu prac nad wprowadzeniem strategicznych rozwiązań informatycznych,
- 8) analiza zasadności stosowania usług outsourcingowych w obszarze informatyki,
- 9) opiniowanie istotnych przedsięwzięć infrastrukturalnych w obszarze informatyki,
- 10) opiniowanie modelu organizacji obszaru informatyki w Banku.

Komitet ds. wdrażania Strategii został ustanowiony w celu stałego pełnienia czynności nadzorczych w zakresie wdrażania *Strategii PKO BP SA na lata 2007-2012*.

Do zadań Komitetu w zakresie nadzoru nad wdrażaniem Strategii Banku należą w szczególności:

- 1) analiza przebiegu prac związanych z wdrażaniem inicjatyw strategicznych, których realizacja jest warunkiem osiągnięcia celów zakładanych w Strategii Banku,
- 2) ocena rezultatów wdrażania inicjatyw strategicznych, proponowanie działań uzupełniających lub korygujących,
- 3) opiniowanie okresowych sprawozdań z realizacji Strategii Banku,
- 4) przedstawianie Radzie Nadzorczej Banku rekomendacji w zakresie działań niezbędnych do podjęcia przez Bank dla osiągnięcia celów zawartych w Strategii Banku w przypadku zagrożenia jej realizacji,
- 5) omawianie wszelkich problemów i wątpliwości wynikających z analizy przebiegu procesu wdrażania Strategii Banku,
- 6) wykonywanie czynności doradczych i opiniotwórczych na rzecz Rady Nadzorczej Banku w zakresie wdrażania, realizacji Strategii Banku.

2. Zarząd Banku

Zarząd składa się z 3 do 9 członków, powoływanych na wspólną trzyletnią kadencję przez Radę Nadzorczą. Powołanie dwóch członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu wymaga zgody Komisji Nadzoru Bankowego.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

1. Rafał Juszcak – prezes Zarządu Banku
2. Berenika Duda-Uhryn – wiceprezes Zarządu Banku
3. Robert Działak – wiceprezes Zarządu Banku
4. Mariusz Klimczak – wiceprezes Zarządu Banku
5. Wojciech Kwiatkowski – wiceprezes Zarządu Banku
6. Aldona Michalak – wiceprezes Zarządu Banku
7. Adam Skowroński – wiceprezes Zarządu Banku
8. Stefan Świątkowski – wiceprezes Zarządu Banku

Tryb działania Zarządu określa Regulamin uchwalony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał, które zapadają bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu Zarządu. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Prezesa Zarządu. Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Banku.

W 2007 roku działały następujące powołane przez Zarząd Banku komitety, w których działali członkowie Zarządu Banku:

- 1) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- 2) Komitet Kredytowy Banku,
- 3) Komitet Projektu Zintegrowanego Systemu Informatycznego,
- 4) Komitet Sterujący ds. Zintegrowanego Systemu Informatycznego,
- 5) Komitet Sterujący ds. Programu Modernizacji Oddziałów (działał do 31.12.2007 roku),
- 6) Komitet Sterujący ds. działań dostosowawczych Banku do wymagań dyrektywy o wymogach kapitałowych i wymagań Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 39,
- 7) Komitet Nadzoru Właścicielskiego i Komercyjnego PKO BP SA (działał do 26.06.2007 roku).

IV. Podstawowe cechy stosowanych w Banku systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, stanowiący element zarządzania Bankiem, na który składają się: mechanizmy kontroli, kontrola wewnętrzna funkcjonalna i audyt wewnętrzny (kontrola instytucjonalna).

System kontroli wewnętrznej obejmuje całą działalność Banku. Jego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniające się do zapewnienia w szczególności: skuteczności i wydajności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Banku.

Mechanizmy kontroli obejmują zasady, limity i procedury dotyczące działalności prowadzonej przez Bank oraz czynności mające na celu sprawdzenie poprawności wykonywanych zadań, w tym sporządzania sprawozdań finansowych. Wbudowane są zarówno w przepisy wewnętrzne jak i system informatyczny Banku.

Kontrola wewnętrzna funkcjonalna jest realizowana w sposób ciągły, w jednostkach organizacyjnych Banku i w komórkach organizacyjnych Centrali:

- na etapie prac legislacyjnych, poprzez określenie w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących sposobu i trybu realizacji zadań, odpowiednich czynności kontrolnych, gwarantujących prawidłowy ich przebieg,
- przez pracowników w toku wykonywanych przez nich czynności związanych z zakresem działania komórek i jednostek organizacyjnych,
- na etapie weryfikacji, przez pracowników zajmujących stanowiska kierownicze i osoby przez nich upoważnione, poprzez sprawdzenie poprawności wykonywanych zadań, w szczególności ich zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Banku oraz normami ostrożnościowymi.

Audyt wewnętrzny jest realizowany przez Departament Audytu Wewnętrznego. Celem audytu wewnętrznego jest dostarczenie Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej niezależnych i

obiektywnych informacji i ocen, w szczególności o:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym efektywności mechanizmów kontroli,
- systemie zarządzania Bankiem, w tym o skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z jego działalnością,
- wiarygodności, kompletności i aktualności sprawozdawczości finansowej i informacji zarządczych,
- jakości przepisów wewnętrznych oraz funkcjonalności systemów księgowych i sprawozdawczych,
- zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Banku.

Celem audytu jest również wskazywanie kierunków działań wpływających na podniesienie jakości i efektywności realizowanych zadań, w tym poprzez przeprowadzanie instruktażu w zakresie objętym audytem.

Plan audytu opracowywany jest m.in. w oparciu o wyniki przeprowadzonych audytów, informacje dotyczące funkcjonowania Banku, zidentyfikowane ryzyka występujące w poszczególnych obszarach działania Banku i realizowanych procesach, w tym w procesie sporządzania sprawozdań finansowych.

Stosowane systemy kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych opierają się na wbudowanych w funkcjonalność systemów sprawozdawczych mechanizmach kontrolnych oraz na stosowaniu w sposób ciągły weryfikacji zgodności z księgami rachunkowymi i innymi dokumentami będącymi podstawą sprawozdań finansowych oraz obowiązującymi przepisami w zakresie zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest cyklicznie poddawany wielostopniowej kontroli funkcjonalnej, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Zgodnie z przepisami wewnętrznymi, sprawozdania finansowe są akceptowane przez Kierownictwo Banku oraz powołany przez Radę Nadzorczą PKO BP SA Komitet Audytu.

Informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych sporządzane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, z uwzględnieniem dostępnych danych.

Informacje dotyczące celów i zasad zarządzania ryzykiem oraz ilościowe informacje dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka zawierane są w rocznych i półrocznych sprawozdaniach finansowych. Obejmują one:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji kredytowej),
- 2) ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej, walutowe, instrumentów pochodnych, ryzyko kredytowe instytucji finansowych oraz ryzyko płynności),
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) adekwatność kapitałową.

W cyklu rocznym, w dokumencie odrębnym od sprawozdania finansowego, ujawniany jest pełny zakres informacji dotyczących adekwatności kapitałowej, zgodnie z Uchwałą nr 6/2007 KNB.3